

היסטוריה לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(25x1)	—	25	נקודות
פרק רביעי	—	(25x1)	—	25	נקודות
סך הכול	—			100	נקודות

שים לב: תלמיד **שאושר לו מבחן מותאם** יענה על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון **או** מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות המודרנית

- א. הסבר מהי הלאומיות המודרנית. בתשובתך כתוב מתי היא צמחה, איפה היא צמחה, ומה הייתה המטרה שלה. (12 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של רעיון אחד ושל אירוע היסטורי אחד על צמיחת הלאומיות המודרנית. (13 נקודות)

2. הרצל

- א. מדוע כינס הרצל את הקונגרס הציוני הראשון (1897)? הבא שתי סיבות. (10 נקודות)
- ב. בחר שתי פעולות דיפלומטיות של הרצל וכתוב אל מי פנה, מה ביקש, ומה הציע. (15 נקודות)

3. היישוב היהודי בארץ-ישראל בשנים 1882-1914

- א. הצג שלוש סיבות לעלייה לארץ-ישראל בשנים 1882-1914. (10 נקודות)
- ב. בחר באחד מן האישים: אליעזר בן יהודה או הברון רוטשילד. הצג שתיים מן הפעולות שעשה. הסבר את התרומה של אחד מן הפעולות האלה ליישוב היהודי בארץ-ישראל בתקופה זו. (15 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

**תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל
בימי מלחמת העולם השנייה**

ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. חוזה ורסאי והשינויים בעקבות מלחמת העולם הראשונה

א. הצג שניים מן הסעיפים של חוזה ורסאי: אחד בתחום **הצבאי**, ואחד בתחום **הכלכלי**.

הסבר את המטרה של אחד מן הסעיפים שהצגת.

(13 נקודות)

ב. — הצג שניו אחד שחל במפה המדינית של אירופה בעקבות מלחמת העולם הראשונה.

— הסבר מהי שיטת המנדטים.

(12 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

א. הסבר שלוש סיבות לעלייה לארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם. (12 נקודות)

ב. הצג שניים מן הקשיים של העולים בתקופה זו, והסבר כיצד "ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים

בארץ-ישראל" עזרה לעולים להתמודד עם הקשיים האלה. (13 נקודות)

6. יהודים, ערבים ובריטים בשנות השלושים בארץ-ישראל

א. הסבר שני גורמים ל"מרד הערבי" (1936), והצג שתי פעולות שעשה היישוב היהודי בתגובה על "המרד הערבי",

כדי לחזק את הביטחון. (15 נקודות)

ב. הצג את ההמלצות של ועדת פיל (1937). (10 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאצים, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 7-10.

7. האידיאולוגיה הנאצית

א. הסבר מהו "עקרון המנהיג" באידיאולוגיה הנאצית, והצג צעד אחד של היטלר לקידום העיקרון הזה בגרמניה.

(10 נקודות)

ב. הצג את הדימוי של היהודים באידיאולוגיה הנאצית.

הסבר כיצד פעלו הנאצים כדי לחזק את הדימוי הזה אצל העם הגרמני. הבא בתשובתך שתי פעולות

מתחומים שונים.

(15 נקודות)

8. הגטאות — דרכי מאבק

א. הסבר את רעיון "קידוש החיים", והצג שלושה ביטויים של רעיון זה בגטאות. (14 נקודות)

ב. הסבר מדוע חברי תנועות הנוער הם שהובילו את המרד בגטאות, והצג שניים מן הקשיים שלהם בארגון המרד.

(11 נקודות)

9. היחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי

א. — הסבר שני מניעים של תושבים בארצות הכבושות ששיתפו פעולה עם הנאצים.

— מדוע התגובה של רוב האוכלוסייה בארצות הכבושות הייתה "עמידה מן הצד"? הבא שתי סיבות.

(12 נקודות)

ב. הסבר אחת מן הדילמות ש"חסידי אומות העולם" התמודדו איתן, והצג דוגמה לפועלו של

אחד מחסידי אומות העולם. (13 נקודות)

10. "הפתרון הסופי"

א. עם פלישת גרמניה לברית המועצות התחיל הרצח ההמוני של היהודים. הסבר מדוע. בתשובתך הבא שתי סיבות.

(12 נקודות)

ב. הסבר מדוע היהודים בגטאות התקשו להאמין שמטרת הנאצים היא להשמיד את העם היהודי.

בתשובתך הבא שתי סיבות. (13 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. שאלת ארץ-ישראל באו"ם ותגובת הערבים

- א. הסבר שני גורמים שהשפיעו על בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדיון באו"ם. (10 נקודות)
- ב. — הצג את עיקרי החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947.
- הסבר מדוע התנגדו הערבים להחלטה זו. באיזו דרך הם ביטאו את התנגדותם? (15 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20

- א. בחר באחד מסוגי העליות האלה: עליית הצלה, עלייה מבוקרת, עלייה חשאית, והצג שני מאפיינים של סוג העלייה שבחרת. (10 נקודות)
- ב. בחר באחד מן התחומים: דיור או תרבות וחינוך. הסבר שני קשיים של המדינה בקליטת העולים בתחום שבחרת, והצג שתי דרכי התמודדות עם הקשיים האלה. (15 נקודות)

13. זיכרון השואה

- א. הצג שלוש דרכים שבעזרתן פעלה מדינת ישראל להנציח את השואה (שימור הזיכרון). (12 נקודות)
- ב. מהו משפט אייכמן? הסבר שני שינויים שחלו ביחס של החברה הישראלית לשואה בעקבות משפט אייכמן. (13 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות האלה: מלחמת ששת הימים (1967) או מלחמת יום הכיפורים (1973).
- א. הסבר שניים מן הגורמים לפרוץ המלחמה שבחרת, והצג שתי תוצאות של מלחמה זו. (13 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של המלחמה שבחרת על החברה הישראלית, ואת השפעתה על יחסי החוץ של מדינת ישראל. (12 נקודות)

בהצלחה!